

POEZIJA PALAČE GORDANA BENIĆ OBJAVILA JE KNJIGU 'PALAČA ZAROBLJENIH SNOVA'

Split je živo biće s podvojenom dušom

Naslovnica najnovije knjige Gordane Benić

•• U izdanju zagrebačke nakladničke kuće "Ex libris", upravo je iz tiska izišla nova knjiga splitske pjesnikinje Gordane Benić. Riječ je o neobično lijepoj, fino uređenoj knjizi "Palača zarobljenih snova" (uredila Jelena Hekman) koja se sastoji od niza poetskih zapisa Gordane Benić, ali i velikog broja fotografija, čime se ova pjesnikinja pokazuje i potvrđuje kao bistrooka i vješta zapisničarka ne samo svoje poetike nego i eksternoga svijeta omeđenog zidinama Dioklecijanove palače.

– Zbirka snovitih putopisa "Palača zarobljenih snova" govori tragom naslova o nemogućnosti da se u takvu svijetu utvrdi postojanje definiranih, opipljivih predmeta: stvari hlape – ustanovlju-

je Gordana Benić, a od njih preostaje još samo korozivno ozračje i sile opće razgradnje. Nesigurno je i određenje vremena u kojemu je smješten govornik – kaže o ovoj neobičnoj knjizi Zvonimir Mrkonjić.

– "Palača zarobljenih snova" zbirka je imaginarnih putopisa kroz Dioklecijanovu palaču, popraćena serijom fotografija koje sam snimala tijekom prošloga ljeta; nakon dosta godina obnovila sam pješačke pohode Palačom, i kroz slikovni panoptikum evocirala njezinu mističnu potku koja ubrzano postaje "šagrenska koža". Baš tako. Svakim je danom sve manja aura koja je ovdje nastajala stoljećima u potpunoj prožetosti grada, stanovnika i palače. Po

toj jedinstvenoj simbiozi Dioklecijanova je palača fenomen i u svijetu – kaže, pak, autorica.

– Čitava ta splitska kontradiktorna i čudna stvarnost dolazi zbog paradoksa povijesti, jer Grad je spojio mnoge rubne pojave koje su se prepletale u nejasnim slikama, mikrosvijetovi su ovdje zadobivali čudne i nepouzdanje dimenzije. Split je kao živo biće, oduvijek ima dvojni dušu, mediteranski grad koji uvijek na drukčiji način pobuđuje znatiželju. A njegova sudbina je i sada "uzbudljiva" premda je kobna karnevalizacija ozbiljno uzdrmla kozmopolitski značaj, a naličje zapljuskuje već glasovitu harmoničnu dvostrukost – dodaje Gordana Benić.

EDA VUJEVIĆ

Memorijsko platno

•• Taj unutarnji Grad, što razgrađuje stoljeća u podzemlju Palače, obilježen je morbidnim spojevima urušenih tragova ljudskih života, ostacima gustih paprati, kostiju čudnih životinja i minerala, ljušturama tamnih školjaka i vlati što se lijepe za vlažni kamen i vise u šupljinama između urušenih zgrada.

Oko ruina carskoga Triklinija, uz rubove Severove, gdje su bile antičke terme, izopačeni detalji zidova nalikuju na zgužvane ulične plakate što se odvajaju od memljivih pozadina, a rubovi tmastih ruševina postaju kavezima u kojima oživljava svijet poganskih bića, priviđenja i noćnih mora. U praznim kućama mrak je iskopan iz gliba i stoljetnih nanosa, osnažen nejasnim mješavinama boja i šumova što se lelujuju na zidovima.

Taj rub potonula svijeta širi se i rasteže u tami pokrajnjih ulica, poput srednjovjekovnih himni odjekuju u prazninama.